

ТЕОРІЯ ТА ФІЛОСОФІЯ ПРАВА

УДК 347.965

В. М. Бараняк

Навчально-науковий інститут права та психології
Національного університету «Львівська політехніка»,
кандидат хімічних наук, доцент
доцент кафедри кримінального права і процесу

О. Д. Несімко

Навчально-науковий інститут права та психології
Національного університету «Львівська політехніка»,
кандидат юридичних наук, доцент
кафедри кримінального права і процесу

ПРАВОВА ПРИРОДА АДВОКАТУРИ В СИСТЕМІ ЗАХИСТУ ПРАВ ТА СВОБОД ЛЮДИНИ І ГРОМАДЯНИНА

© Бараняк В. М., Несімко О. Д., 2019

У цивілізованих демократичних державах невід'ємним фактором правової системи й основним недержавним інститутом захисту особистості, її прав і свобод є адвокатура. Адвокатура, в повному розумінні слова, визначає собою правозаступництво чи правову допомогу, яку правознавці надають особам, які мають в цьому потребу. Адвокатура – надзвичайно важливий інструмент демократії, бо за своєю суттю вона є організацією професійних адвокатів та виконує таку суспільну функцію, як захист основних прав особи. Захист прав людини є головним призначенням адвокатури.

Ключові слова: професійність; діяльність. об'єкт; суб'єкт; права; потреби; адвокат; адвокатура тощо.

В. М. Бараняк, О. Д. Несімко

ПРАВОВАЯ ПРИРОДА АДВОКАТУРЫ В СИСТЕМЕ ЗАЩИТЫ ПРАВ И СВОБОД ЧЕЛОВЕКА И ГРАЖДАНИНА

В цивилизованных демократических государствах неотъемлемым фактором правовой системы и основным негосударственным институтом защиты личности, ее прав и свобод является адвокатура. Таким образом, адвокатура, в полном смысле слова, определяет собой правозаступничество или правовой помощи, предоставляемой правоведами лицам, нуждающимся. Адвокатура – чрезвычайно важный инструмент демократии, потому что по своей сути она является организацией профессиональных адвокатов и выполняет такую общественную функцию, как защита основных прав человека. Защита прав человека является главным назначением адвокатуры.

Ключевые слова: профессионализм; деятельность. объект; субъект; права; потребности; адвокат; адвокатура и тому подобное.

V. M. Baranyak
Lviv Polytechnic National University,
Department of Criminal Law and Procedure,
Ph. D., Assoc. Prof.

O. D. Nesimko
Lviv Polytechnic National University,
Department of Civil Law and Procedure,
Ph. D., Assoc. Prof.

LEGAL NATURE OF THE OFFICE IN THE SYSTEM OF PROTECTION OF HUMAN RIGHTS AND FREEDOMS AND THE CITIZEN

In civilized democratic states, an advocate is an integral factor in the legal system and the main non-state institution for the protection of the individual, his rights and freedoms. Thus, the lawyer, in the fullest sense of the word, defines the right to legal protection or legal assistance provided by lawyers to those in need. Advocacy is an extremely important instrument of democracy, because in essence it is the organization of professional advocates and performs such a public function as protecting the fundamental rights of the individual. The protection of human rights is the main purpose of the advocacy.

Key words: professionalism; activity. object; subject; rights; needs; lawyer; lawyer; etc.

Постановка проблеми. В різні роки окремим проблем адвокатської діяльності та алвокатури приділяли увагу відомі вчені. Проте, незважаючи на велику кількість наукових досліджень у цій сфері, дослідники, аналізуючи правову природу адвокатури, все більше розуміють глибинність тих процесів, які відбуваються всередині цього явища. Особливу увагу привертає діяльність адвоката у цих процесах.

Мета дослідження: здійснити аналіз правової природи адвокатури.

Аналіз дослідження проблеми. Вагомий внесок у дослідження проблеми внесли М. Баглай, М. Барщевський, Ю. Баскакова, О. Берладин, Є. Бова, Н. Бондар, С. Братусь, О. Бугаренко, А. Вишневський, Н. Вітрук, Л. Восєвдин, С. Гончаренко, В. Жуйков, Б. Ебзеев, С. Калашников, Л. Лазарев, М. Лоджук, В. Лучін, М. Міхеєнко, Т. Морщакова, І. Рафальська, Ф. Рудинський, О. Святоцький, Р. Стасюк, С. Філоненко, Д. Фіолевський, С. Шаталюк, С. Шахрай та ін.

Виклад основного матеріалу. Значення правових інститутів, котрі покликані захищати права людини, значно зростає в сучасних умовах. Їхню дієвість та суспільну вартість треба розглядати через призму їхньої здатності гарантувати задекларовані та визнані права і свободи кожної людини. Без створення гарантій юридичного захисту побудувати демократичне правове суспільство неможливо. Дуже важливо задля виконання поставленої мети забезпечити механізм діяльності адвокатури як спеціального правозахисного інституту. Від її розвитку у чималій мірі залежить рівень захисту людини. Усі завдання та функції, котрі покладені на адвокатуру, вимагають від неї, щоб вона була самостійною та високопрофесійною. Для її успішної діяльності та забезпечення громадян фаховою юридичною допомогою, а у встановлених законом окремих випадках навіть безоплатною, держава зобов'язується створити всі відповідні умови.

У кожній демократичній правовій країні адвокатуві відведено особливу роль. Він повинен діяти в інтересах свого клієнта, а також в інтересах дотримання основних прав громадянина. Про це говорять Положення про роль адвокатів, які були затверджені VIII Конгресом ООН, котрий відбувся в 1990 році. Адвокатську діяльність має поважати та гарантувати уряд, розробляючи

законодавчі акти та інші нормативні документи для їх застосування адвокатами та суддями, прокурорами, представниками законодавчої та виконавчої влади та суспільства загалом. Разом з цим, адвокат бере зобов'язання суворо дотримуватися всіх вимог професійної етики, які визнані усім світовим співтовариством та державою Україною, а також «Загального кодексу правил для адвокатів Європейського співтовариства» та Правил адвокатської етики [1].

У статті 59 Конституція України закріплює право кожного громадянина на фахову юридичну допомогу. Ця стаття Конституції декларує існування такого надзвичайно важливого правового інституту, як адвокатура. Основним завданням адвокатської діяльності є цілковите гарантування права на захист та надання юридичної допомоги при вирішенні спорів чи справ в суді і других державних органах.

Адвокатура – не правоохоронний орган, але діяльність цього інституту пов'язана безпосередньо з правоохоронною діяльністю.

Згідно з Конституції та законів України, основним завданням адвокатури є повне сприяння захисту прав та свобод а також інтересів юридичних та фізичних осіб. Адвокатура визначається загальними завданнями, які ставляться Конституцією України, Законом та міжнародними актами.

Згідно зі статтею 3 Конституції України, права та свободи визначають зміст і напрям діяльності нашої держави. Забезпечення та утвердження прав і свобод особи виступає провідним обов'язком держави [2].

Для забезпечення права на захист від звинувачення і надання юридичної допомоги у судах чи будь-яких інших органах влади в Україні, адвокати виконують роботу, пов'язану з такими видами діяльності: консультують та дають роз'яснення з усіх правових питань, надають довідки з питань законодавства і сфери його застосування; складають відповідні позовні заяви, пишуть скарги, клопотання та інші акти юридичного плану; засвідчують копії матеріалів справ; представляють у судах та урядових установах інтереси конкретних осіб; здійснюють правовий супровід для підприємств та установ; надають юридичне забезпечення підприємницької і зовнішньоекономічної діяльності фізичних та юридичних осіб; виступають захисником, згідно з кримінально-процесуальним законодавством у процесі дізнання, а також судового розгляду справи та досудового слідства.

Забезпечення права на захист є сукупністю окремих процесуальних прав, задля повного забезпечення обвинуваченому чи підозрюваному охорони його законних інтересів, задля того, щоб унеможливити безпідставне притягнення звинуваченої особи до відповідальності. Захист скерований на виявлення таких обставин, які дозволяють виправдати обвинуваченого, виключають чи пом'якшують його відповідальність та здійснюють охорону його основних прав.

Адвокат виступає захисником усіх основних прав громадян, а також застерігає усі органи досудового слідства і суд від недотримання конституційних прав підзахисного. Виходячи зі свого процесуального статусу, захисник сприяє зміцненню законності, заохочує охорону звинувачення для прийняття нею належного процесуального рішення у відповідності до вимог чинного законодавства.

Кодекс правил для адвокатів усіх країн Європейського Співтовариства, що був прийнятий делегацією країн-учасниць у м. Страсбурзі, в 1988 р. визначає місце адвоката в суспільному житті. У кодексі говориться, що у будь-якому демократичному правовому суспільстві для адвоката відведена особлива роль, а його обов'язки не обмежуються лише належним здійсненням свого обов'язку в рамках закону. Він мусить вчиняти в інтересах права, загалом, подібно, як в інтересах осіб, чії права і свободи йому довірено захищати. Він повинен не лише виступати в судах від імені свого клієнта, але й надавати йому правову підтримку в вигляді порад та консультацій. На підставі цього, адвокатуві довірено весь спектр зобов'язань юридичного та морального плану, які нерідко суперечать один одному [3].

Конгрес ООН прийняв відповідний документ, який визначив основні положення ролі адвокатів та став важливим міжнародним юридичним актом, котрий регулює адвокатську

діяльність, та свідченням на користь того, що адвокатура займає важливе місце поміж правових засобів захисту прав людини.

У демократичній, правовій державі людина виступає найвищою соціальною цінністю. Вона відіграє вирішальну роль у всіх сферах життєдіяльності: політичній, соціальній, культурній та ін. Разом з цим, кожна особа є індивідуальною, своєрідною, неповторною та унікальною.

Участь людини у роботі правової держави залежна від речових та духовних перспектив і використання свого суб'єктивного права та добровільного виконання своїх правових зобов'язань. Юридичний статус людини визначається у забезпеченні законодавством її основних прав, свобод, обов'язків, які виступають можливостями, що трансформуються на реальність, згідно з їхньою практичною реалізацією [4].

На нашу думку, конституційний обов'язок держави – забезпечувати права та свободи своїх громадян є таким собі визначником державного демократичного розвитку. Цей державний функціональний обов'язок виявляється через діяльність структур усіх гілок влади.

На думку А. Воронова, захист державою головних конституційних прав та свобод особи від порушень та протиправних діянь є додатковою фазою у процесі їх реалізації та виникає у зв'язку з конкретними юридичними фактами. Подібний захист науковці пов'язують із певною діяльністю держави. Держава отримує справжній та серйозний розвиток й сподіваний результат у задоволенні правозахисних претензій громадян лише у випадку окремого системно-діяльнісного підходу [4].

Очевидно, що акцентом цінності конституційних прав людини є не лише їх декларування, але і спроможність країни забезпечити та гарантувати їх. Це важливий аспект, котрий визначає вагу основних прав і вказує на рівень розвитку правової держави. Держава утворює різні органи, правоохоронні та судові установи з метою забезпечення основних прав людини.

У положеннях про правовий статус людини, що закріплені у Декларації незалежності США та Декларації прав людини та громадянина від XVIII ст., права та свободи є основними у конституційному праві та ядром конституційного устрою. Може виникнути питання, для чого займатися правами громадян, коли в нас перемогла демократія, адже демократію прирівнюють до влади більшості. Однак, як підказує історія, влада переважної більшості деколи виявляється дошкульною відносно окремих осіб чи меншин. Бо відомо, що, власне, більшість висунула смертний вирок Сократові й, очевидно, що не можна стверджувати, що це було добрим прикладом політичного укладу Афін.

Дослідження аспектів прав і свобод особи є дуже складним завданням. Відомий вислів, що «людина – мірило всіх речей» в історичному розвитку знайшов своє теперішнє звучання – «людський вимір». Саме так учасники НБСС (ОБСС) охарактеризували цілий комплекс питань у галузі стосунків, що пов'язані з правами людини [5].

Визнання людини «критерієм» зумовлене виявом ланок, котрі покликані забезпечити захист цього статусу. Всебічне рішення поставленого завдання, на нашу думку, пов'язане з аналізом конституційної системи захисту прав та свобод людини в незалежному форматі. Потрібно відзначити, що теорія прав і свобод людини глибше та послідовніше напрацьована в конституційній науці. Висновки, котрі зробили вчені у цій галузі, класифікація наукового підходу до їхньої природи, принципи формулювання правового статусу в системі прав людини, створюють поштовх для вдосконалення правозахисних механізмів здійснення таких прав, пошуку відповідних та доступних процедур, застосовуючи котрі, людина, ймовірно, може відчувати себе найбільшою суспільною вартістю.

Адвокат, що забезпечує захист прав людини, робить добру і необхідну справу, котра має значення і для людини, і для суспільства. Тим самим він сприяє дотриманню законності та унеможливує її порушення. Притягнення невинуватого чи відхилення доказового позову несе шкоду не лише засудженому чи тій стороні, котра програла справу. Насправді, заподіюється шкода цілому суспільству, яке хоче законності та правопорядку, а не помилкових рішень суду.

Захист прав особистості немає жодних підстав зіставляти з інтересами і завданнями держави та її органів. Адвокатська діяльність не має подвійного характеру. За висловом А. Воронова, вона є

двоєдиною. Тобто, захищаючи права та законні інтереси громадянина, адвокат так само діє і в інтересах суспільства, держави, бо зміцнює законність. Надаючи підсудному юридичну допомогу в реалізації його процесуальних прав, захисник сприяє також вірному розглядові справи та винесенню законного і справедливого рішення [4, с. 373].

У рамках фахового обов'язку в захисті прав і інтересів своїх довірителів адвокати грають важливу роль у справедливому здійсненні правосуддя. Виступаючи активним учасником правозастосування та займаючи незалежне місце в механізмі судочинства, адвокатура повинна виконувати свою найважливішу функцію – соціального контролю в цій галузі.

Ці положення підкріплюється також міжнародними документами, котрі регулюють сферу діяльності адвокатури. Хартія фундаментальних принципів діяльності адвокатів ССВЕ відводить роль адвокатуві як незамінному учасникові справедливого судового провадження, який не лише ревно служить інтересам та захисту прав свого довірителя, але й здійснює функції у суспільстві, що виявляються у відвертанні конфлікту, вирішенні конфліктів у майбутньому розвитку закону та у забезпеченні верховенства права [6].

Кожен адвокат сприяє підвищенню законності та справедливості при наданні ним будь-якої юридичної допомоги. Публічно-правові критерії визначають ставлення адвокатури до виявлених правопорушень, регламентування спілкування адвокатів зі своїм підзахисним, вирішення інших процесуальних запитань.

Одними із передумов успішної діяльності адвоката є принцип демократії, законності, дотримання прав особи, повага до свободи особистості, до її честі та гідності. Авторитетність адвоката та ефективність його роботи прямо залежать від становища людини в державі та соціумі, від ставлення до основоположних принципів демократії і законності. При тому, правовою вважають таку державу, котра діє в громадянському суспільстві і у якій забезпечений захист головних прав та свобод особи юридичними способами. Вона базується на принципах, найголовнішим з котрих є верховенство права. А також поділ влади, конкретні права та свободи людини та забезпечення законності та наявності у громадян належної правової культури.

Отже, захист прав та свобод особи, гарантія їх визнання та дотримання є основним обов'язком держави. Конституційні принципи зведення правової та демократичної країни переслідують чітко сформульовану мету – не допущення свавілля чи незаконності відносно громадянина з боку держави також.

Основна функція права – бути носієм та гарантом свободи особистості в розумних формах. З основної функції права беруть початок усі принципи. Справедливе право, котре засноване на неухильному виконанні усіх законів, що здатне висловлювати, закріплювати, запевняти та забезпечувати реальність індивідуальної свободи права кожної людини в житті суспільства, відповідно до вимог цивілізації.

Одні з перших місць серед таких ідеалів та цінностей займають мірила законності та справедливості. А, відповідно до них, на сучасній стадії розвитку цивілізації права та свободи людини є піком юридичної реальності й входять до позитивного права. Вони залишаються загальними критеріями, визначальними та основними орієнтирами для існуючого права та покликані виступати основою правової політики держави, скеровувати правотворчу діяльність, докладати всіх зусиль відносно втілення права особи в цілому комплексі правових норм та процедур. А також мають велике значення як критерій роз'яснення права в побудові правосвідомості, ставлення до права зі сторони усіх суб'єктів, перш за все, усіх людей, конкретних посадових осіб та держави.

Здійснення прав людини і громадянина неможливе без створення, справді ефективної систематичності їх захисту. Така характеристика іменована конституційним терміном «гарантування». Існує кілька способів захисту прав і свобод. Передусім, це самозахист, тоді, коли людина всіма доступними для неї законними способами захищає свої права. Щоправда, цей спосіб дуже хиткий та часто характеризується правоохоронними та судовими органами як самоуправні та інші позазаконні дії, а в певних випадках навіть заборонені законом. Другим способом захисту чи

проханням про захист є державний захист прав людини. З боку держави у такому випадку діють різні органи, а також і правоохоронні.

Докорінні зміни соціально-економічних, а також політико-правових умов функціонування правоохоронної системи та курс нашого суспільства на євроінтеграцію детермінують необхідність у реформуванні системи правоохоронних органів та адаптуванні її до соціальних потреб та можливостей країни. Адвокатура – невіддільна частина державного механізму здійснення правосуддя життєво необхідна для продуктивного функціонування судової влади. Головне призначення адвокатури – надати фахову правову допомогу населенню.

У рамках свого професійного обов'язку, яким є захист прав та інтересів своїх клієнтів, адвокати мусять теж відігравати велику роль у справедливому здійсненні правосуддя. Виступаючи активним учасником механізму застосування права, займаючи незалежне місце в механізмі судочинства, адвокатура змушена виконувати вкрай вагомую діяльність громадського контролю у цій галузі [7, с. 3]. Ці та інші тези дослідниці підтверджуються також міжнародними нормативними документами, котрі врегульовують сферу діяльності інституту адвокатури. У вже згадуваній Хартії основоположних принципів діяльності європейських адвокатів ССВЕ адвокатуві відведено роль одного із основних учасників справедливого судового процесу. Він опікується інтересами свого клієнта і захищає його права. Водночас він також виконує такі важливі суспільні функції, які запобігають різним конфліктам, та забезпечує можливість вирішення конфлікту шляхом застосування закону [6].

Адвокат не від закону захищає громадян, а від порушень закону відносно них та своїми діями сприяє зміцненню законності, а також підняттю рівня довіри людини до закону, законності та держави загалом. Отже, незалежна та принципова правова позиція певного адвоката у його конкретній справі стає базовою для єдиної та незалежної позиції усієї адвокатської організації на існуючий режим законності [8].

Необхідно так само зазначити, що адвокатурі, як професійно-правовому правозахисному інституту, відведено дуже важливу роль не лише в механізмі гарантування судового захисту прав та свобод і створення відповідних умов наступної реалізації основних завдань правосуддя, а також у конституційно-правовому механізмі реалізації основних прав людини у всіх галузях життя.

У сучасному суспільстві судова влада, будучи інтегрованою у державний механізм, виконує роль посередника у вирішенні суперечок між учасниками соціального життя і є продуктивним засобом примирення і розв'язання існуючих суспільних конфліктів. В цьому полягає основна соціальна вартість правосуддя і важлива причина, згідно з якою суб'єкти громадського життя конституують владу.

В. Городовенко справедливо відзначає, що судова влада має потребу у: 1) соціальному контролі з боку представників суспільства справедливого застосування закону та моральних норм з урахуванням звичаєвості та місцевих традицій ; 2) забезпеченні представниками суспільства умов, які могли б гарантувати суддям цілковиту незалежність від незаконного впливу урядових структур та повну незалежність у формуванні їхнього особистого переконання щодо конкретної судової справи [9].

За діяльністю суду здійснюють зовнішній контроль, певною мірою, зацікавлені особи, соціум чи засоби масової інформації, але О. Бойков зауважує, що цей контроль, радше, випадковий, нерегулярний і не завжди переконливий.

Насамперед, як зазначено вище, нас цікавить, головню, проблема продуктивного правового захисту людини і громадянина, що є найгострішою проблемою століття сьогодні. Заклик захисту прав людини має мати глибинне наповнення. Важливе не лише проголошення прав особи, а створення належних підстав для їх здійснення. У цьому випадку, юридичних гарантій. Загальна декларація прав людини виступає основним орієнтиром для розвинутого законодавства країн світової співдружності. Її основні твердження зводяться до того, що визнання гідності, яка властива для всіх членів людського суспільства та рівних прав, виступає як основа свободи, істини і загального миру. Всі громадяни народжуються рівними в своїх правах та гідності. Кожен громадянин має мати усі свободи та права, які проголошує ця Декларація [10].

Важливим правом людини, що визначає та контролює весь поступ її життя, є її право на фахову правову допомогу. Це є гарантоване законом право особи отримати всю необхідну їй допомогу від фахівців, які мають спеціальні юридичні знання, вміння та навички та допомагають людині у захисті та відстоюванні своїх прав та законних інтересів.

Держава Україна пробує іти в своєму розвитку паралельно з країнами Заходу та здійснює багато реформ і змін у законодавстві для поліпшення захисту прав людини. Розгляньмо Закон України «Про адвокатуру», який висвітлює коло питань, що є навколо адвокатури і адвокатської діяльності.

У законі згадано про необхідність зменшення будь-якого впливу на адвоката, поважати адвокатську таємницю, оскільки адвокат в цьому сенсі виступає ніби священником у церкві, до котрого ідуть довірити всі свої сокровенні таємниці та проблеми, цілковито розраховуючи на збереження цієї таємниці. Але до адвоката, перш за все, ідуть за кваліфікованою фаховою правовою допомогою. Однозначно позитивно, що законотворець подбав також про те, що такому неймовірно потужному утворенню, як адвокатура, необхідні органи самоуправління, котрі могли б вирішувати всі важливі проблеми, сприяли адвокатуві у питанні адвокатських функцій, тому що іноді їх стає надзвичайно багато і неможливо їх усіх швидко вирішити.

Як бачимо, інститут адвокатури у механізмі захисту прав та свобод людини виступає одним із засобів обмеження державної влади шляхом утворення та функціонування самостійного правозахисного інституту, котрий є активним гравцем процесу здійснення головної конституційної функції, якою є захист прав особи. Конституційно-правовий статус адвокатської діяльності надає їй можливість повністю забезпечувати права конкретного громадянина та цілого громадянського суспільства. А також дієво реалізувати правозахисну функцію держави через забезпечення відповідної взаємодії між органами державної влади і усім громадянським суспільством.

Характерними ознаками адвокатури, які визначають її суть у механізмі надання юридичної допомоги, є:

- 1) адвокатура – це самостійний правозахисний інститут;
- 2) адвокатура реалізовує діяльну взаємодію із органами державної влади та інституціями громадянського суспільства на правах рівноправного партнера в механізмі по захисту прав і свобод громадянина;
- 3) в рамках свого професійного обов'язку, а саме захисту прав та інтересів своїх довірителів адвокати відіграють велику роль у справедливому веденні судочинства.

Адвокатура виконує та повинна виконувати надзвичайно важливу роль суспільного контролю, оскільки виступає активним учасником механізму правозастосування та займає самостійне місце в механізмі правосуддя.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Протокол «Правила адвокатської етики» від 1–2 жовтня 1999 р. № 6/VI. Схвалений Вищою кваліфікаційною комісією адвокатури при Кабінеті Міністрів України 1 жовтня 1999 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
2. Конституція України [Електронний ресурс]: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР // Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/Laws/show/254к/96-вр>.
3. Загальний кодекс правил для адвокатів країн Європейського Співтовариства (прийнятий делегацією дванадцяти країн-учасниць на пленарному засіданні в Страсбурзі у жовтні 1988 р.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
4. Воронов А. А. Роль адвокатуры в реализации конституционного права на квалифицированную юридическую помощь : дис. д-ра юрид. наук : спец. 12.00.11 «Судебная власть, прокурорский надзор, организация правоохранительной деятельности, адвокатура» / А. А. Воронов. – М., 2008 – 490 с.
5. Документ Копенгагенської наради Конференції щодо людського виміру НБСЕ (ОБСЕ) : Міжнародний документ від 29.06.1990 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_082.
6. Хартія основоположних принципів діяльності європейських адвокатів (прийнята на пленарній сесії ССВЕ 24.11.2006 р.) [Електронний

ресурс]. – Режим доступу : <http://www.cay.org.ua/ua/104/index.html>. 7. Вільчик Т. Конституційно-правовий статус адвокатури / Т. Вільчик // Теорія і практика правознавства. – Вип. 2(8). – 2015. – С. 1–13. 8. Прилуцький С. В. Судова влада в умовах формування громадянського суспільства та правової держави в Україні : автореф. дис. д-ра юрид. наук : спец. 12.00.10 / С. В. Прилуцький. – К., 2013. – 35 с. 9. Городовенко В. В. Проблеми становлення незалежної судової влади в Україні : [монографія] / В. В. Городовенко. – К. : Фенікс, 2007. – С. 172–173. 10. Загальна декларація прав людини : ООН; Декларація, Міжнародний документ від 10.12.1948 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_015.

REFERENCES

1. **Protokol «Pravyla advokat-s'koyi etyky» vid 1-2zhovtnya 1999 r. N6/VI.Skhvalenyu Vyshchoyi kvalifikatsiynoyi komisiyi advokatury pry Kabineti Ministriv Ukrainy 1 zhovtnya 1999 roku.** [Protocol «Rules of Attorneys Ethics» of 1–2 October 1999 N 6/VI. Approved by the High Qualifications Commission of the Bar Association under the Cabinet of Ministers of Ukraine on October 1, 1999] [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: <http://zakon.rada.gov.ua>. 2. **Konstytutsiya Ukrainy: Ukrainy [Elektronnyy resurs]: Zakon Ukrainy vid 28.06.1996 # 254k/96-VR//Verkhovna Rada Ukrainy//–Rezhym dostupu: <http://zakon2.rada.gov.ua/Laws/show/254k/96-vr>** [The Constitution of Ukraine [Electronic resource]: Law of Ukraine dated June 28, 1996 No. 254k/96-BP // The Verkhovna Rada of Ukraine]. 3. **Zahal'nyy kodeks pravyl dlya advokativ krayin Yevropeys'koho Spivtovarystva (pryynyaty delehatsiyeyu dvanadtsyaty krayin-uchasnyts' na plenarnomu zasidanni v Strasburzi u zhovtni 1988 r.)** [General Code of Conduct for Lawyers of the European Communities (adopted by the delegation of the twelve participating States at the plenary meeting in Strasbourg in October 1988)] [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: <http://zakon.rada.gov.ua>. 4. **Voronov A. A. Rol' advokatury v realizacij konstitucionnogo prava na kvalificirovannuju juridicheskiju pomoshh'** [Voronov A. A. The role of the legal profession in the implementation of the constitutional right to qualified legal assistance]: dis. dokt. jurid. nauk : spec. 12.00.11 «Sudebnaja vlast', prokurors'kij nadzor, organizacija pravohranitel'noj dejatel'nosti, advokatura» / A. A. Voronov. – M., 2008 – 490 s. 5. **Dokument Kopenhagens'koyi narady Konferentsiyi shchodo lyuds'koho vymiru NBSYe (OBSYe) : Mizhnarodnyy dokument vid 29.06.1990** [Document of the Copenhagen Meeting of the Conference on the Human Dimension of the CSCE (OSCE): International Document dated June 29, 1990] [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_082. 6. **Khartiya osnovopolozhnykh pryntsyviv diyal'nosti yevropeys'kykh advokativ (pryynyata na plenarniy sesiyi SSVE 24.11.2006 r.)** [Charter of Fundamental Principles of the Activity of European Attorneys (Adopted at the plenary session of the SSWE on November 24, 2006)] [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu : <http://www.cay.org.ua/ua/104/index.html>. 7. **Vil'chyk T. Konstytutsiyno-pravovyy status advokatury / T. Vil'chyk // Teoriya i praktyka pravoznavstva.** [Vilchik T. Constitutional and legal status of advocacy / T. Wilczek // Theory and practice of jurisprudence.]– Vyp. 2(8). – 2015.– S. 1–13. 8. **Pryluts'kyi S. V. Sudova vlada v umovakh formuvannya hromadyans'koho suspil'stva ta pravovoyi derzhavy v Ukraini** [Pryluts'kyi S. V. Judiciary in the formation of civil society and the rule of law in Ukraine] : avtoref. dys. d-ra yuryd. nauk : spets. 12.00.10 / S. V. Pryluts'kyi. – K., 2013. – 35 s. 9. **Horodovenko V. V. Problemy stanovlennya nezalezhoynoi sudovoyi vlady v Ukraini : [monohrafiya]** [Goryovenko V.V. Problems of the establishment of an independent judiciary in Ukraine: [monograph]]. / V. V. Horodovenko. – K. : Feniks, 2007. – S. 172–173. 10. **Zahal'na deklaratsiya prav lyudyny : OON; Deklaratsiya, Mizhnarodnyy dokument vid 10.12.1948** [Universal Declaration of Human Rights: UN; Declaration, International Document dated 10.12.1948] [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu : http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_015.

Дата надходження: 18.01.2019 р.